

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

14–18. decembar 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 18.12.2020	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.709,41	1,25%	16,24%
Dow Jones Industrial	SAD	30.179,05	0,44%	6,87%
NASDAQ	SAD	12.755,64	3,05%	44,50%
Dax 30	Nemačka	13.630,51	3,94%	3,09%
CAC 40	Francuska	5.527,84	0,37%	-7,24%
FTSE 100	Velika Britanija	6.529,18	-0,27%	-13,41%
NIKKEI 225	Japan	26.763,39	0,42%	11,82%
Shanghai Composite	Kina	3.394,90	1,43%	12,52%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena na prinosu državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,73%	5,5	-10,1
	10y	-0,57%	6,4	-32,5
Francuska	2y	-0,72%	1,5	-9,5
	10y	-0,33%	5,0	-38,4
Španija	2y	-0,62%	1,0	-23,2
	10y	0,04%	4,1	-38,4
Italija	2y	-0,43%	1,3	-35,8
	10y	0,56%	0,7	-77,2
UK	2y	-0,08%	2,8	-60,8
	10y	0,25%	7,7	-52,6
SAD	2y	0,12%	0,3	-150,7
	10y	0,95%	5,1	-96,8
Kanada	2y	0,24%	-1,2	-148,4
	10y	0,75%	3,8	-94,4
Japan	2y	-0,14%	0,5	-1,5
	10y	0,01%	-0,3	2,8

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,2237	0,99%	10,06%	USD/EUR	0,8172	-0,98%	-9,15%
EUR/GBP	0,9060	-1,11%	6,61%	USD/GBP	0,7404	-2,08%	-3,13%
EUR/CHF	1,0827	0,45%	-0,68%	USD/CHF	0,8848	-0,54%	-9,76%
EUR/JPY	126,45	0,43%	3,77%	USD/JPY	103,33	-0,57%	-5,73%
EUR/CAD	1,5649	1,15%	7,30%	USD/CAD	1,2789	0,16%	-2,51%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR																
	nivo u %		promena u b.p.		nivo u %		promena u b.p.		nivo u %		promena u b.p.		nivo u %		promena u b.p.						
			1w	YoY			1w	YoY			1w	YoY			1w	YoY					
O/N	-0,56%	-0,1	-1,8	0,09%	1,0	-144,0	0,05%	-0,2	-66,2	-0,72%	-0,1	-1,7	0,09%	1,0	-144,0	0,05%	-0,2	-66,2	-0,72%	-0,1	-1,7
1M	-0,56%	-0,6	-9,9	0,14%	-1,5	-162,1	0,02%	0,1	-68,2	-0,85%	-2,4	-6,4	0,14%	-1,5	-162,1	0,02%	0,1	-68,2	-0,85%	-2,4	-6,4
3M	-0,54%	0,6	-13,4	0,24%	1,9	-167,2	0,04%	0,2	-75,3	-0,79%	0,7	-7,9	0,24%	1,9	-167,2	0,04%	0,2	-75,3	-0,79%	0,7	-7,9
6M	-0,52%	0,0	-17,2	0,26%	1,0	-164,6	0,03%	1,0	-82,2	-0,74%	0,7	-10,4	0,26%	1,0	-164,6	0,03%	1,0	-82,2	-0,74%	0,7	-10,4
12M	-0,50%	0,1	-22,9	0,33%	-0,2	-163,6	0,11%	2,9	-84,6	-0,62%	0,2	-11,2	0,33%	-0,2	-163,6	0,11%	2,9	-84,6	-0,62%	0,2	-11,2

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	21.01.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	27.01.21.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	04.02.21.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	20.01.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	25.03.21.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,99% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,2112 do 1,2273 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,2158 do 1,2260 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom prve polovine nedelje na tržištu je ojačala spremnost investitora za preuzimanje rizika, na šta su uticale pozitivne vesti u vezi s vakcinom protiv virusa korona, kao i potencijalno usvajanje fiskalnog paketa u Kongresu SAD, usled čega su rizičnije valute, uključujući i evro, dobijale na vrednosti, dok je dolar slabio. U ponedjeljak je prva osoba u SAD primila vakcinu koju su razvile kompanije *Pfizer* i *BioNTech*, dok će se vakcina kompanije *Moderna* tokom nedelje naći pred regulatim telom radi njenog odobravanja. Zakonodavci u Kongresu SAD približili su se dogovoru o masivnom paketu potrošnje u iznosu od 1.400 milijardi dolara za fiskalnu godinu koja je počela 1. oktobra, kao i o paketu pomoći protiv virusa korona u iznosu od 900 milijardi dolara. Pored toga, fokus investitora bio je usmeren na seriju sastanaka centralnih banaka koji se održavaju tokom nedelje, uključujući sastanak FED-a u sredi i Banke Engleske u četvrtak.

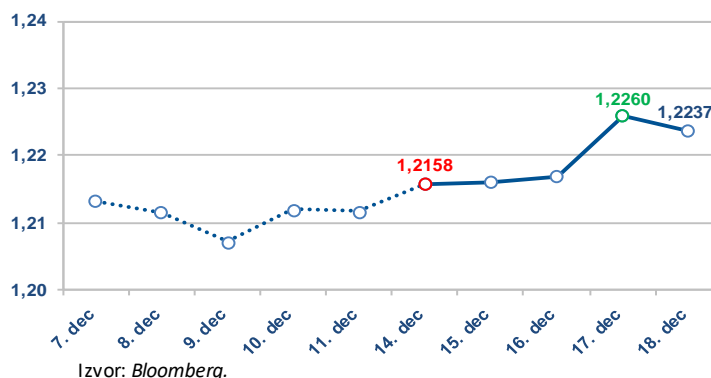
Sredinom nedelje objavljen je kompozitni *PMI* indeks zone evra, koji je, prema preliminarnoj proceni za decembar, povećan sa 45,3 na 49,8, što je najviša vrednost u poslednja dva meseca i ukazuje na to da poslovna aktivnost u zoni evra u decembru samo blago pada. Nakon objave dosta boljeg od očekivanog *PMI* indeksa, evro je ojačao prema dolaru, čemu su doprinela i očekivanja da će biti postignut dogovor oko Bregzita, pa je kurs EUR/USD premašio nivo od 1,22 dolara za evro, prvi put od aprila 2018.

U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,99%.

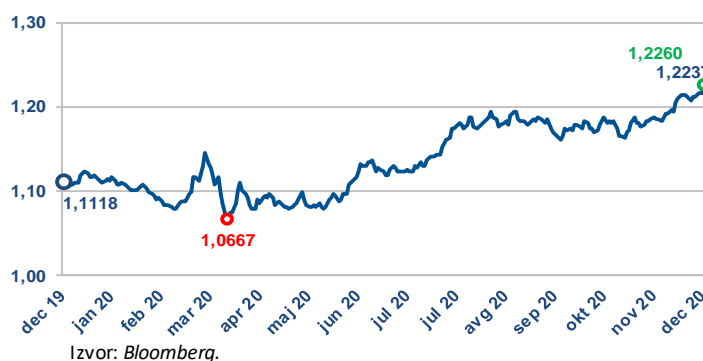
U sredi je završen sastanak FED-a, na kome je odlučeno da se referentna kamatna stopa zadrži na istom nivou (raspon 0,0%–0,25%) i da se neto kupovine u okviru programa kvantitativnih olakšica (*QE*) nastave u istom obimu (120 milijardi dolara mesečno). Nakon objave izveštaja sa sastanka i konferencije predsednika Pauela, dolar je oslabio prema evru, jer je signalizirano zadržavanje vrlo stimulatивne monetarne politike, kao i naglašena potreba za dodatnim fiskalnim merama.

Sklonost investitora ka preuzimanju rizika nastavila je da se povećava i u četvrtak, usled optimizma oko fiskalnog paketa pomoći u SAD i Bregzita. Nakon pregovora koji su trajali nekoliko meseci, a usled približavanja roka za postizanje dogovora do kraja nedelje, pregovarači u Kongresu SAD raspravljali su o završnim detaljima paketa pomoći protiv virusa korona vrednog 900 milijardi dolara, kako bi on bio usvojen do kraja godine. Očekuje se da paket sadrži isplate građanima u iznosu od 600 do 700 dolara, produženje isplate naknada u slučaju nezaposlenosti, pomoć za finansiranje distribucije vakcine, kao i pomoć malim preduzećima pogođenim krizom. U takvim okolnostima evro je nastavio da jača prema dolaru, dostigavši tokom perioda trgovanja nivo od 1,2273 dolara za evro.

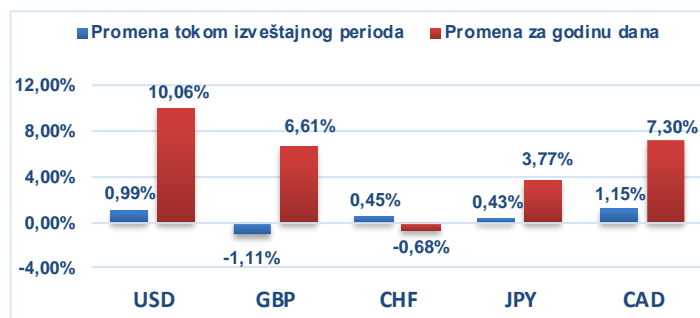
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena na vrednosti evra prema odabranim valutama

Međutim, poslednjeg dana na tržištu je promenjen sentiment. Naime, postalo je sve manje verovatno da će u Kongresu SAD biti postignut dogovor oko fiskalnog stimulusa do petka, a takođe preostalo je sve manje vremena za EU i Veliku Britaniju da postignu dogovor, što je smanjilo optimizam investitora. Tome je doprineo i rastući broj smrtnih slučajeva od COVID-19 na globalnom nivou, pa je dolar kao valuta sigurnog utočišta (*safe-haven* valuta) dobijao na vrednosti.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,2237 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD ostali su tokom nedelje skoro nepromenjeni na kraćem delu krive (do tri godine), dok su kod instrumenata duže ročnosti blago povećani. Prinos dvogodišnje obveznice zadržan je na istom nivou (0,12%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 5 b.p. (na 0,95%), tako da je povećan nagibkrive.

Na kretanje prinosa tokom nedelje uticao je optimizam kod investitora da će, nakon početka vakcinacije, tokom sledeće godine epidemija biti zaustavljena, te da će uslediti snažan ekonomski oporavak, ali i povećana neizvesnost u kratkom roku, usled nastavka snažnog rasta broja zaraženih u SAD i globalno i uvođenja novih restriktivnih mera. Podaci objavljeni tokom nedelje ukazuju na nastavak rasta ekonomske aktivnosti u novembru i decembru, iako nešto sporijim tempom, dok je oporavak tržišta rada dodatno usporen.

FED je, na sastanku koji je završen u sredu, zadržao referentnu kamatnu stopu na istom nivou (raspon 0,0%–0,25%). FED i dalje očekuje da će stopu zadržati na ovom nivou sve dok stanje na tržištu rada ne dođe na nivo pune zaposlenosti i dok stopa inflacije ne dostigne 2% i ne bude na putu da premaši taj nivo u određenom periodu. FED je takođe odlučio da nastavi neto kupovine u okviru programa QE najmanje u istom obimu – 80 milijardi dolara državnih obveznica i 40 milijardi dolara hipotekarnih obveznica mesečno, a njegovo sprovođenje će se nastaviti sve dok se ne postigne dalji značajan napredak u pravcu postizanja ciljeva maksimalne zaposlenosti i stabilnosti cena.

FED je objavio nove projekcije, koje su dosta poboljšane u odnosu na projekcije iz septembra. Projekcije stope inflacije i bazne inflacije revidirane su blago naviše, ali se i dalje očekuje da će ciljani nivo od 2% biti dostignut tek tokom 2023. godine.

FED je zadržao referentnu kamatnu stopu na istom nivou (raspon od 0,0%–0,25%).

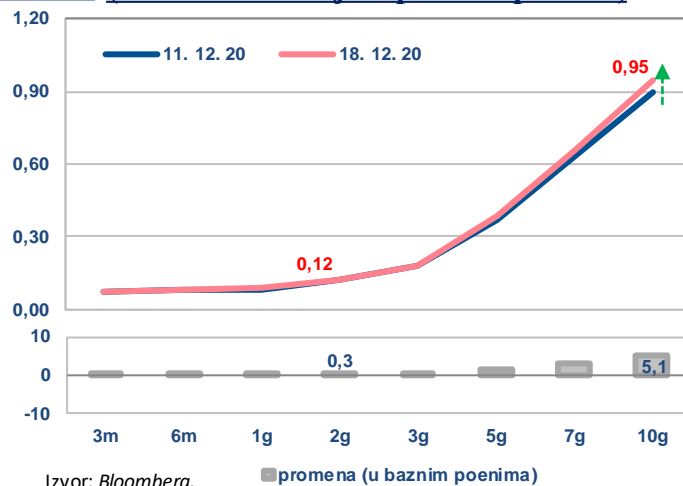
Kompozitni PMI indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za decembar, smanjen je u odnosu na prethodni mesec, sa 58,6 na 55,7, što je prvi pad nakon pet meseci rasta i najniža vrednost u poslednja tri meseca. Pad je posledica pre svega pada komponente indeksa koja se odnosi na usluge, dok je komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor samo blago smanjena. Iako vrednost indeksa pada u odnosu na prethodni mesec, ona je daleko iznad granice od 50,0, koja razdvaja ekspanziju od kontrakcije, ukazujući na i dalje snažan rast poslovne aktivnosti u decembru.

Maloprodaja u SAD u novembru smanjena je za 1,1% u odnosu na prošli mesec, što je znatno više od očekivanja (–0,3%), dok je stopa rasta za oktobar revidirana naniže, sa 0,3% na –0,1%. Takozvana kontrolna grupa, koja isključuje prehrambene usluge, prodaju automobila, građevinske materijale i prodaju benzina, te najpribližnije odslikava komponentu potrošnje stanovništva u BDP-u, zabeležila je pad od 0,5%.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 12. decembra iznosio je 885 hiljada, što je iznad očekivanih 818 hiljada i 862 hiljade u nedelji pre (revidirano sa 853 hiljade). Broj novih prijava nalazi se na najvišem nivou u poslednja tri meseca i ukazuje na usporavanje oporavka tržišta rada usled uvođenja novih restriktivnih mera.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

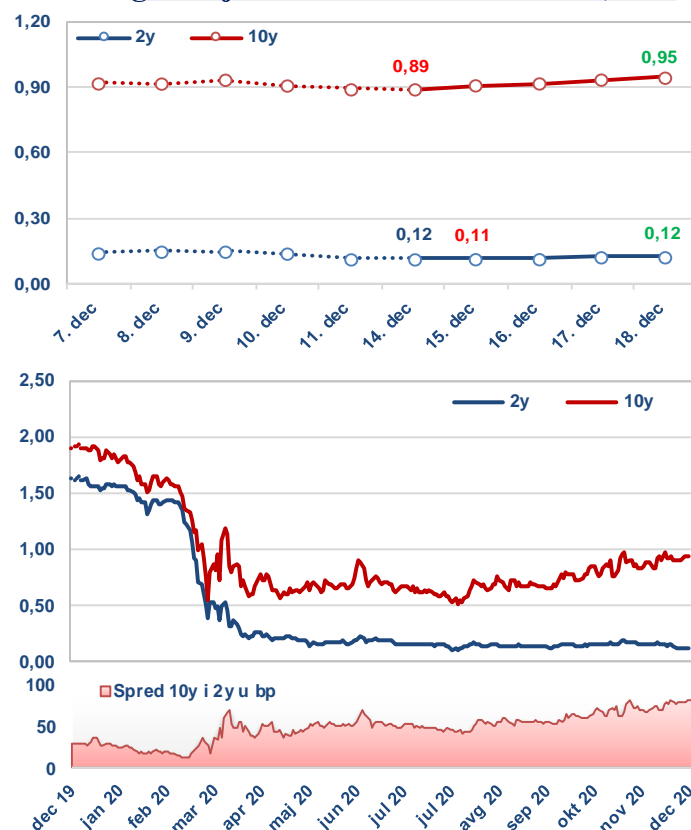
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Dec	-	55,7	58,6
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u 000	12.Dec	818	885	862
Maloprodaja, MoM	Nov	-0,3%	-1,1%	-0,1%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani, osim na kraćem delu krive (do godinu dana), gde su ostali skoro nepromenjeni. Na kretanje prinosa tokom nedelje u najvećoj meri uticali su dobri ekonomski podaci, očekivanja bržeg ekonomskog oporavka sledeće godine, nakon početka vakcinacije, kao i optimizam oko pregovora između Velike Britanije i EU. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 5,5 b.p., na -0,73%, dok je prinos desetogodišnje povećan za 6,4 b.p., na -0,57%.

Kompozitni PMI indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za decembar, povećan je sa 45,3 na 49,8, što je najviša vrednost u poslednja dva meseca i ukazuje na to da poslovna aktivnost u zoni evra u decembru samo blago opada. Prosečan PMI indeks za četvrto tromesečje iznosi 48,4, što je ispod proseka trećeg tromesečja (52,4), usled čega se krajem godine očekuje pad ekonomske aktivnosti, ali je znatno iznad proseka u drugom tromesečju (31,3), ukazujući da će drugi talas virusa imati dosta manji negativan uticaj. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor neočekivano snažno raste, sa 41,3 na 47,3 iako se i dalje nalazi u zoni kontrakcije, dok je komponenta proizvodnog sektora povećana sa 53,8 na 55,5 i ima najvišu vrednost za poslednji 31 mesec. Takođe, poslovna očekivanja za budući period rastu i nalaze se na najvišem nivou od aprila 2018, usled poboljšanih budućih izgleda zbog očekivanog početka vakcinacije. Iako vrednost indeksa raste, najavljene strože restriktivne mere u Nemačkoj i Holandiji mogle bi da utiču na novi pad indeksa tokom narednog meseca.

Kompozitni PMI indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za decembar, povećan je sa 45,3 na 49,8.

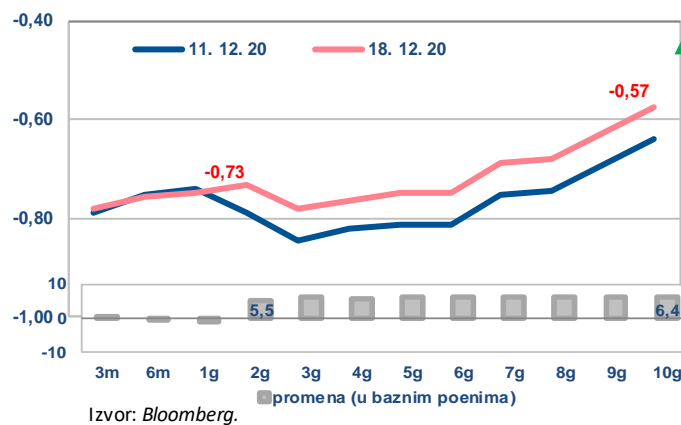
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj povećan je sa 90,9 u novembru na 92,1 u decembru (očekivano 90,0), ukazujući na porast optimizma usled pozitivnih vesti o vakcini protiv virusa korona. Rast je posledica poboljšanja obe komponente – komponente očekivanja za narednih šest meseci (sa 91,8 na 92,8) i komponente indeksa koja se odnosi na procenu trenutne situacije (sa 90,0 na 91,3). Najveći rast zabeležen je u proizvodnom sektoru. Usled snažnog rasta novih slučajeva virusa korona i uvođenja strogih mera, nemačka privreda će zabeležiti pad u poslednjem tromesečju ove godine, a verovatno i u prvom tromesečju sledeće, da bi se u drugom tromesečju mogao očekivati snažan oporavak.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u oktobru porasla je za 2,1%, što je više od očekivanja, koja su iznosila 2%, a nakon rasta od 0,1% u septembru (reviđirano sa -0,4%). U odnosu na isti mesec prošle godine, industrijska proizvodnja je niža za 3,8%, što je takođe bolje od očekivanja (-4,2%). Najveći uticaj na mesečni rast imali su viši nivoi proizvodnje kapitalnih dobara (+2,6% u odnosu na septembar) i poluproizvoda (+2,1% u odnosu na septembar). Jedina komponenta koja nije zabeležila rast, ostavši nepromenjena, bila je proizvodnja potrošnih dobara.

Inflacija u zoni evra, prema finalnim podacima, iznosi -0,3% u novembru i u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je u skladu s preliminarnim procenama. Na pad cena u poslednjoj godini dana najviše je uticao pad cena energenata (-8,3%), dok je pozitivno uticao rast cena hrane, alkohola i duvana (1,9%). Bazna inflacija iznosi 0,2%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

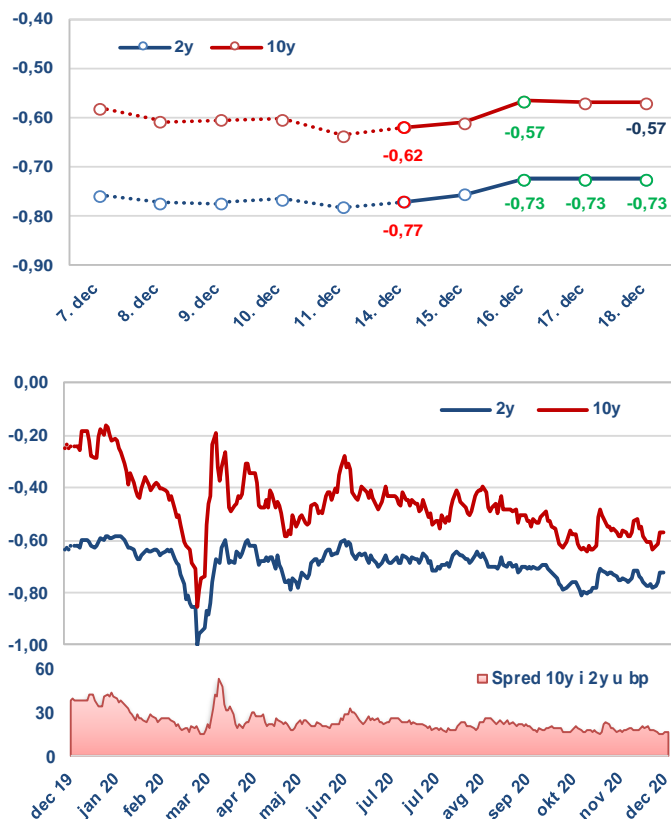
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	Dec	45,7	49,8	45,3
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Dec	90,0	92,1	90,9
Industrijska proizvodnja, zona evra, MoM	Okt	2,0%	2,1%	0,1%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

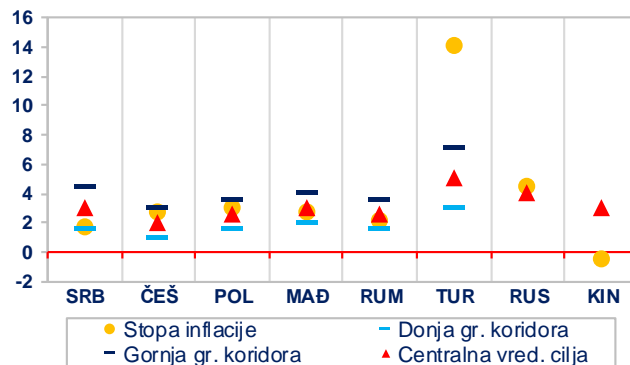
Referentne kamratne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	14.1.21	-
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	n/a	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	13.1.21	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	26.1.21	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5.8.20	8.1.21	1,30
Turska (CBRT)	15,00	4,75	19.11.20	24.12.21	16,10
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24.7.20	12.2.21	4,15
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *prvo tromesečje 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu anketa iz novembra 2020, osim za Poljsku i Tursku (ankete iz decembra).

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Hrvatska narodna banka (HNB) intervenisala je 15. decembra na deviznom tržištu (kupovinom deviza) radi ublažavanja aprecijacijskih pritisaka na kunu. HNB je kupila 130 miliona evra, po prosečnom kursu od 7,54 kune po evru. Nakon intervencije, kuna je oslabila za 0,1% prema evru. S obzirom na to da je HNB neposredno po izbijanju krize izazvane virusom korona intervenisala pet puta u maju, prodajom ukupno 2,2 milijarde evra, neto prodaja deviza od strane HNB od početka godine iznosi 2,1 milijardu evra.

Agencija Bloomberg je u petak, 18. decembra, prenela da je centralna banka Poljske (NBP) takođe intervenisala na deviznom tržištu (kupovinom deviza), nakon čega je kurs EUR/PLN povećan sa 4,44 na 4,51 zlot po evru. Predstavnik monetarnog odbora NBP Jerži Žižinski istog dana je izjavio da se intervencija može interpretirati kao namera da se kurs EUR/PLN približi nivou od 4,5 zlota po evru, uz isticanje da bi NBP mogla ponovo intervenisati u slučaju nove aprecijacije zlota prema evru.

Centralne banke Hrvatske i Poljske intervenisale su na deviznom tržištu radi ublažavanja aprecijacijskih pritisaka na kunu i zlot.

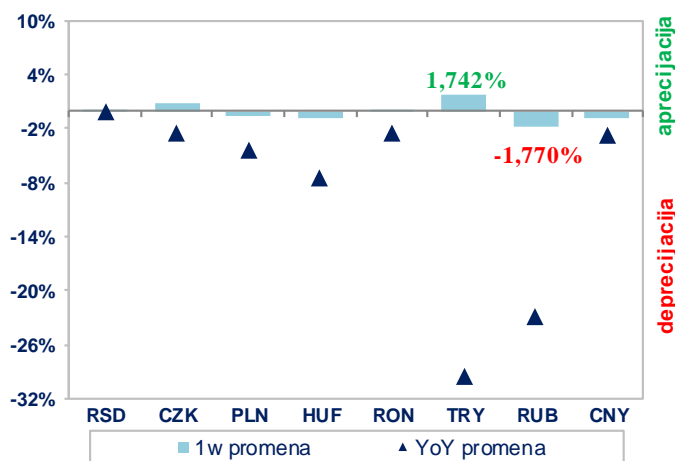
Centralna banka Mađarske (MNB) na sastanku 15. decembra zadržala je kamratne stope na nepromenjenom nivou (referentna stopa: 0,60%). Viceguverner Virag je nakon sastanka upozorio da treba očekivati nastavak nešto volatilnijeg kretanja stope inflacije u Mađarskoj tokom 2021. godine, što zahteva opreznost. MNB je dan uoči sastanka najavila da u poslednje dve nedelje decembra neće obezbeđivati likvidnost putem kupovine državnih obveznica i dugoročnih kolateralizovanih pozajmica. MNB će u periodu 21–31. decembra održavati devizne svop tendere, kojima će obezbeđivati likvidnost u evrima, što je bio slučaj i krajem trećeg tromesečja.

Centralne banke Češke i Rusije su na sastancima održanim krajem izveštajnog perioda očekivano zadržale referentne kamratne stope na nepromenjenom nivou.

Industrijska proizvodnja u Kini u novembru porasla je za 7,0% međugodišnje (u oktobru: 6,9%), što je najviši rast u poslednje više od tri godine. Industrijska proizvodnja u Kini je porasla osmi mesec uzastopno, kao rezultat jačanja poverenja potrošača i nastavka oporavka ekonomije, u uslovima uspešnog sprečavanja širenja pandemije virusa korona u ovoj zemlji.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,004	-0,3	1,6
Češka	1,253	-4,7	-27,2
Poljska	1,258	-6,6	-77,1
Mađarska	2,097	-8,8	23,6
Rumunija	3,000	-24,7	-155,2
Turska	12,520	-34,0	20,0
Rusija	5,830	-1,0	-56,0
Kina	3,293	-0,8	6,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 2,29%. Ona se kretala u rasponu od 1.828,90 do 1.887,43 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

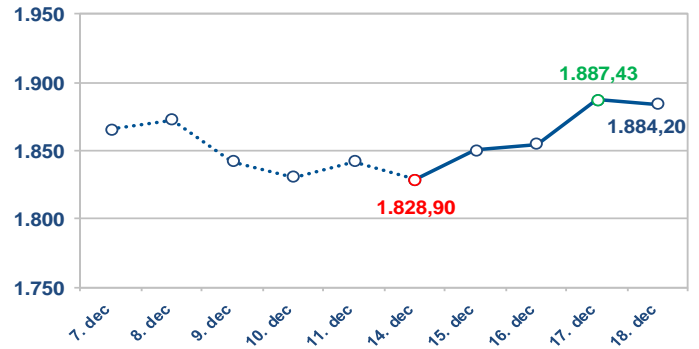
Na rast cene zlata, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: rast broja zaraženih od virusa korona, pooštavanje mera ograničenja kretanja širom sveta, načelni dogovor o novom paketu mera fiskalne podrške u SAD, slabljenje dolara, neizvesnost oko Bregzita, tenzije u Persijskom zalivu (SAD su u taj region poslale avione bombardere, usled zabrinutosti zbog mogućih akcija Irana), kao i uvođenje sankcija Turskoj (zbog nabavke ruskog raketnog sistema S-400) od strane administracije SAD.

Cena zlata je porasla za 2,29% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.884,20 USD/Oz.

Na povremeni pad cene zlata, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: optimizam u pogledu globalnog ekonomskog oporavka odobrenjem vakcina (*Pfizer/BioNTech* i *Moderna*) od strane Agencije za hranu i lekove (*FDA – Food and Drug Administration*), početak vakcinacije u SAD, dok su najave predstojećih vakcinacija širom sveta znatno uticale na spremnost tržišnih učesnika na preuzimanje rizika i investicije u rizičnije klase aktive.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 4,50% i kretala se u rasponu od 50,02 do 52,00 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

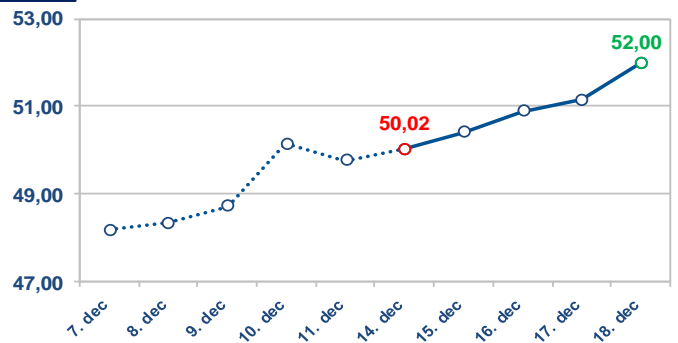
Na rast cena nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: započet program vakcinacije u SAD, pojačana spremnost investitora za preuzimanje rizika (*risk-on sentiment*) na tržištu nakon odobrenja Agencije za hranu i lekove u SAD (*FDA*), koja je donela odluku za hitnu upotrebu vakcina u SAD, kupovina fjučersa i opcija na naftu od strane hedž fondova i špekulanata na berzama u Njujorku i Londonu, izveštaj *EIA* (Agencija za informacije o energetici) o padu zaliha sirove nafte u SAD, vest o eksploziji tankera s naftom u saudijskoj luci, vest da Indija povećava uvoz nafte iz SAD i Afrike, kao i očekivanja da će monetarna politika *FED*-a u dužem periodu zadržati pritisak na vrednost dolara, uz istovremeno podsticanje jačanja vrednosti akcija i sirovina poput nafte.

Cena nafte je porasla za 4,50% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 52,00 USD/bbl.

Na povremeni pad cena nafte uticali su sledeći faktori: pooštavanje mera ograničenja kretanja u svetu, *OPEC* je ponovo umanjio prognozu tražnje za naftom u 2021, izveštaj *API* (Američkog instituta za naftu) o rastu zaliha nafte u SAD, upozorenje Međunarodne agencije za energetiku (*IEA*) da se neće brzo preokrenuti pad tražnje za naftom na globalnom nivou i pored euforije oko vakcina, rast proizvodnje nafte u Kini, kao i najave drugih zemalja o povećanju proizvodnje i izvoza nafte.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.